
Kyrkomötet Ekonomi- och egendomsutskottets betänkande 2015:4

Tillgänglighet i Svenska kyrkans lokaler

Sammanfattning

I betänkandet behandlas två motioner kring frågan om tillgänglighet.

I motion 2015:25 föreslås att kyrkostyrelsen får i uppdrag att informera om gällande lagstiftning kring tillgänglighet och diskriminering. Utskottet konstaterar att detta redan sker genom Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation och föreslår därför avslag på motionen.

Motion 2015:68 föreslås att kyrkostyrelsen får i uppdrag att fastställa ett policydokument kring kyrkans arbete med frågor om funktionshinder. Utskottet påtalar att detta är den lokala nivåns ansvar och att ett policydokument, framtaget i samverkan med Sveriges kristna råd, finns. Med anledning av detta föreslår utskottet att motionen avslås.

Till betänkandet finns en reservation.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:25.
2. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:68.

Motionernas förslag

Motion 2015:25 av Birgitta Söderfeldt m.fl., Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättningar – ny lagstiftning

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att informera om den nya lag som innebär att bristande tillgänglighet är en form av diskriminering och att det är en skyldighet för kyrkan att åtgärda brister i tillgängligheten.

Motion 2015:68 av Lars-Ivar Ericson, Policydokument kring kyrkans arbete med frågor om funktionshinder

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att sammanställa ett policydokument kring kyrkans arbete med frågor om funktionshinder.

Bakgrund

Lagstiftning kring arbetsmiljö- och tillgänglighetsfrågor

Enligt arbetsmiljölagen (1977:1160) åligger det en arbetsgivare att vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga att arbetstagaren utsätts för ohälsa eller olycksfall. Vidare har arbetsgivaren skyldighet att systematiskt planera, leda och kontrollera

verksamheten samt att anpassa arbetsförhållanden till människors olika förutsättningar.

I diskrimineringslagen (2008:567) finns skydd mot diskriminering på grund av funktionshinder.

Denna lagstiftning har från 1 januari 2015 kompletterats (Betänkande 2013/14:AU8 *Bristande tillgänglighet är en form av diskriminering m.m.*).

Även i plan- och bygglagen (2010:900) samt kulturmiljölagen (1988:950) finns regler som berör tillgänglighetsfrågor.

Kyrkomötets tidigare ställningstaganden

Kyrkomötet behandlade år 2014 två motioner som berörde tillgänglighet, 2014:13 *Ökad tillgänglighet för allergiker i kyrkans lokaler* och 2014:19 *Tillgänglighet i Svenska kyrkans lokaler för hundar för funktionshindrade*.

Ekonomi- och egendomsutskottet föreslog i sitt betänkande EE 2014:3 avslag på båda motionerna med hänvisning till det lokala ansvaret både avseende det systematiska arbetsmiljöarbetet och gällande diskriminerings- och tillgänglighetslagstiftning. Kyrkomötet beslutade i enlighet med utskottets förslag.

Därförinnan har dessa frågor behandlats under 2004 med huvudsakligt fokus på funktionshinder kring hörsel och syn. Kyrkolivsutskottet föreslog i sitt betänkande Kl 2004:5 avslag på samtliga motioner med en hänvisning till den av riksdagen fastställda *Nationell handlingsplan för handikappolitiken 2000* samt till plan- och bygglagen (2010:900) som innehåller allmänna bestämmelser om byggande och som 2010 fick ett tillägg om eliminering av enkla hinder för tillgänglighet till offentliga lokaler. Lagen gäller alla lokaler där allmänheten har tillträde, såsom kyrkor och församlingshem, och gäller inte endast vid ny-, om- eller tillbyggnad. Utskottet påtalade särskilt att handlingsplanen gäller för alla delar av samhället, även kyrkor och församlingar.

I samband med 2006 års kyrkomöte ställdes under frågedebatten en fråga i kyrkomötet, 2006:2, *Kan kyrkostyrelsen stödja församlingarnas arbete för ökad tillgänglighet?* Kyrkostyrelsen angav i sitt svar att "... alla delar av kyrkan har ett ansvar för att göra kyrkan och dess verksamhet tillgänglig för alla utifrån den enskildes förutsättningar."

Gällande policydokument

Som motionären i motion 2015:68 anger finns ett gällande policydokument för tillgänglighetsfrågor, *En kyrka för alla – ett policydokument kring kyrkornas arbete med frågor om funktionshinder* utgivet år 2008 av Sveriges kristna råd. Dokumentet ska ses som ett policydokument för hela kristenheten i Sverige och omfattar därmed även Svenska kyrkan.

Detta dokument uppdaterades senast 2013 och är framtaget av dess arbetsgrupp för frågor omkring funktionshinder i vilken även Svenska kyrkan är representerad.

För närvarande håller en Fastighets- och kulturarvsportal på att byggas upp på Svenska kyrkans intranät där fastighets- och kulturarvsfrågor kommer att belysas ur en mängd olika aspekter.

Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning – ny lagstiftning

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:25.

Utskottet konstaterar att det är varje enhets ansvar att hålla sig informerad om gällande lagstiftning såsom tillgänglig- och diskrimineringslagstiftningen. Utskottet instämmer till viss del med motionären att det kan förekomma brister i informationen men detta faller under lagstiftarens ansvar.

Då tillgänglighets- och diskrimineringsfrågor är ett arbetsgivaransvar har Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation, i samband med bland annat kyrkogårdskonferenser, tagit initiativ till information kring tillgänglighetsfrågor.

Utskottet ser med anledning av detta inget behov av att skapa ytterligare en instans som arbetar med dessa frågor och föreslår därför avslag på motionen.

Policydokument kring kyrkans arbete med frågor om funktionshinder

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:68.

Utskottet konstaterar att det finns ett gällande policydokument, *En kyrka för alla*, utgiven av Sveriges kristna råd (SKR). I framtagandet av dokumentet deltog representanter från Svenska kyrkan. Utskottet förutsätter att fortlöpande uppdateringar av detta dokument sker inom ramen för SKR.

När Fastighets- och kulturarvsportalen på Svenska kyrkans intranät utvecklas och kan lyfta in tillgänglighetsaspekter underlättas möjligheten för församlingar och pastorat att ta del av detta dokument, tillsammans med andra skrifter och dokument i detta ämne.

Utskottet ser i dagsläget inget behov av ytterligare policydokument i frågan och föreslår därför avslag på motionen.

Uppsala den 23 september 2015

På Ekonomi- och egendomsutskottets vägnar

Jan G Nilsson, ordförande

Liselotte Ågren, sekreterare

Beslutande: Jan G Nilsson, ordförande, Tommy Eriksson, Mats Ludvigsson, Gun Eriksson, Magnus Nilsson, Birgitta Söderfeldt, Peter Bernövall, Ragnhild Bertius, Anders Brunnstedt, Samuel Lilja, Peter Nordgren, Carina Håkansson, Åke Löfstrand, Helena Klahr Fast och Heléne Lundström.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Marie Johansson, Titti Ådén, Sven Erik Bodén, Leif Grip, Helena Tengstrand, John-Erik Stureson, Margareta Nisser-Larsson, Kerstin Andersson-Carlsson, Jan-Åke Isaksson, Arnold Boström, Jan Björkman och Johan Blix.

Biskop Hans Stiglund har deltagit i utskottets överläggningar.

Reservation

Jag reserverar mig till förmån för bifall till motion 2015:25.

I de argument som framkommer i avslaget från majoriteten i utskottet framhålls att det är varje enskild enhets skyldighet att känna till gällande lagstiftning. Informationen om lagändringen kring tillgänglighet har dock varit bristfällig och uppenbart är ett stort antal församlingar och andra enheter inom Svenska kyrkan okunniga om de nya skyldigheter som finns kring tillgänglighet. Detta drabbar människor med funktionsnedsättningar och motverkar kyrkans uppdrag att finnas för alla.

Mot denna bakgrund bör Svenska kyrkan centralt informera på det sätt som föreslås i motionen.

Birgitta Söderfeldt